

JUBILEJNI, 20. PRAZNIK KOZJANSKEGA JABOLKA JE PRED VRATI

Kozjanski park je pretekli petek pripravil dobro obiskano novinarsko konferenco, na kateri je beseda tekla o jubilejnem Prazniku kozjanskega jabolka, ki ga bodo letos pripravili že dvajsetič zapovrstjo. Ob tem so predstavili biosferno območje Kozjansko in Obsotelje v okviru projekta Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem in ob koncu še projekt Life Naturaviva, v okviru katerega na gradu Podsreda prirejajo letni kino pod grajskimi zvezdami, tik pred zaključkom pa je tudi obnova grajske poti, ki vodi od trga v Podsreda do gradu.

Uvodoma je prisotne medije nagovorila direktorica Kozjanskega parka, **Mojca Kunst**. Predstavila je, kako je do Praznika kozjanskega jabolka sploh prišlo. V skrbi za ohranjanje ptic so pred dvajsetimi leti pristopili k projektu obnove visokodebelnih travniških sadovnjakov in že leto za tem pripravili prvo prireditve s sejmskim delom v oktobru. A prvi Praznik kozjanskega jabolka je bil le drobec tega, v kar se je prireditve razvila v zadnjih letih. Le s težavo so pridobili ponudnike, ki so bili pripravljeni sodelovati, temu primeren pa je bil tudi obisk – skromen. A so v Kozjanskem parku vztrajali in prišli do tega, da sejmski del prireditve danes ponuja 145 stojnic in več kot 170 ponudnikov, v dveh dneh pa Podsredo obišče kar 20 tisoč ljudi. »Želeli smo dokazati, da imajo od tega, ko skrbimo za ohranjanje narave, nekaj tudi ljudje, da je lahko tudi biodiverzitetna pomembna ekosistemska prednost oziroma dobrina, ki predstavlja vir dodatnega dohodka,« pravi Kunstova. »Prireditve je ena izmed nacionalno najbolj prepoznavnih v naših krajih,« je prepričana, pripomogla pa je tudi k povečanju površin visokodebelnih travniških sadovnjakov. Ti namreč zavzemajo dva odstotka površin na več kot 200 kvadratnih kilometrov velikem zavarovanem območju parka, od tega je po-

Na novinarski konferenci so delo in aktivnosti Kozjanskega parka predstavile direktorica Mojca Kunst, mag. Valerija Slemenšek, Tatjana Kotnik in Nina Gabron.

lovica mlajših od deset let, s čimer je prvotni cilj projekta dosežen. »Teh dreves ne sadimo zase, ampak za svoje potomce,« je še dodala Kunstova. V Kozjanskem parku vsako leto prodajo okoli 2000 sadik starih sort jablan, med njimi so najbolj iskane sorte carjevič, bobovec, dolenska voščenska, sadike pa svoj prostor najdejo širom po državi in ne le znotraj območja Kozjanskega parka.

OD 20. DO 20.

Ker je letošnji Praznik kozjanskega jabolka prav poseben, jubilejen, bo takšen tudi program. Ob 20. obletnici bodo namreč

prireditve v sklopu praznika začeli že 20 septembra s pobiranjem jabolk v kolekcijem sadovnjaku, 20. oktobra pa bodo praznovanje zaključili z zasaditvijo jabolčnega drevoreda ob cesti proti Čerčkovi domačiji. Več o dogajanju v okviru 20. Praznika kozjanskega jabolka je spregovorila mag. **Valerija Slemenšek**. »Sejmski del praznika bo tradicionalno potekal drugi vikend v oktobru, v soboto in nedeljo, 12. in 13. oktobra. Tudi letos imamo 145 stojnic, na katerih se bo predstavilo 170 ponudnikov, v kulturnem programu bo sodelovalo prek 200 nastopajočih, podelili bomo naziv carjeviča, pekli bomo štrudl, tekmovali v najdaljšem olupu jabolka, skratka, tudi letos bo sejem živ. V 20 letih smo veliko naredili, ker delamo s srcem z vsemi ponudniki, vsemi razstavljalci, vsemi, ki nastopajo v kulturnem programu. Mislim, da se naš sejem ne imenuje zastoj sejem z dušo, in to, kar smo sedaj 20 let gradili, jaz upam, da bomo naslednjih 20 let ohranili in še nadgradili.« Letošnje sejmsko dogajanje bo v soboto, 12. oktobra, ob 10. uri odprl minister za okolje in prostor Simon Zajc.

PRIBLIŽAJMO UNESCOVA BIOSFERNA OBMOČJA PREBIVALCEM

V nadaljevanju so medijem predstavili dva projekta. Kot prva je spregovorila **Tatjana Kotnik**, ki je predstavila projekt Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem. »V preteklem letu se je z namenom povečanja prepoznavnosti biosfernih območij v Sloveniji povežalo šest lokalnih akcijskih skupin in upravljavci treh biosfernih območij. Nastal je projekt

Letošnji Praznik kozjanskega jabolka se bliža, uradno začnejo že 20. septembra.

sodelovanja Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem, sofinanciran s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. V partnerstvu šestih LAS aktivno sodeluje tudi Kozjanski park, in sicer skupaj z Regionalno agencijo Sotla in z Regionalno agencijo Posavje. Tri biosferna območja, Julijske Alpe, Kras ter Kozjansko in Obsotelje, smo povezani v projekt, s katerim želimo skupaj s prebivalci območij dokazati, da je lahko Unesco znak priložnosti za trajnostni razvoj. Biosferno območje Kozjansko in Obsotelje je bilo razglašeno leta 2010, upravlja pa ga Kozjanski park. Nahaja se med Savo, Savinjo in Sotlo in je veliko 947 kvadratnih kilometrov. V osrednjem območju se nahaja celotno zavarovano območje Kozjanskega regijskega parka, skoraj polovica osrednjega in robnega dela spada v občine Bistrica ob Sotli, Dobje in Kozje, sledijo Podčetrtek, Laško, Šentjur,

Brežice, Krško, Šmarje pri Jelšah in Radeče. Projekt bo prispeval k povečanju prepoznavnosti biosfernih območij in izkoristil potenciala, ki jih Unescovo imenovanje prinaša območju,« je o projektu povedala Tatjana Kotnik. V okviru tega projekta se izvaja tudi program Človek in biosfera (MAB), katerega cilj je vzpostaviti ravnovesje odnosa med človekom, naravo in kulturnim izročilom. Razglašena biosferna območja predstavljajo vzorčne primere za uresničevanje trajnostnega razvoja na lokalni, nacionalni in globalni ravni. V okviru MAB-dneva so v petek, 13. septembra, na gradu Podsreda predstavili projekt in kratki ozaveščevalni film o biosfernem območju Kozjansko in Obsotelje ter odprli fotografsko razstavo Magična narava 2018, ki pa je del projekta Life Naturaviva.

GRAJSKA PEŠPOT Z NOVO PODOBO

Pomemben projekt, v katerega je vključen Kozjanski park od leta 2017, je tudi Life Naturaviva. Gre za petletni projekt, ki ga je predstavila Nina Gabron. Vodilni partner projekta je Nacionalni inštitut za biologijo, sodeluje pa še devet drugih partnerjev, od tega kar pet slovenskih naravnih parkov. »Splošni cilj projekta Life Naturaviva je razkriti izjemne naravne dragocenosti Slovenije in njihov pomen ter osvetliti nevarnosti, ki jim pretijo. Kakšne posledice ima izguba ene vrste? Kakšne koristi nam prinaša bogata biodiverziteteta in kakšne bi lahko še imeli, če bi jo bolje poznali in pametno izkoristili – pri tem pa ne prizadeli?« je o projektu povedala Gabronova, ki se je v nadaljevanju dotaknila tudi aktivnosti Kozjanskega parka v sklopu tega: »Med najpomembnejšimi je gotovo letni kino na prostem pod grajskimi zvezdami gradu Podsreda, s katerim obiskovalcem gradu in parka ponujamo dodatne brezplačne vsebine – vrtimo filme z naravovarstveno tematiko in tako širši javnosti na poljuden in zabaven način predstavljamo pomen in ohranjanje biotske pestrosti. Ponosni smo tudi na prenovljeno podobo službenega kombija z namenom promocije biodiverziteteta, in sicer smo ga osvežili z nalepko s številnimi živalskimi in rastlinskimi vrstami Kozjanskega parka. Organizirali smo tudi študijsko turo z deležniki v drugo zavarovano območje, in sicer smo letos maja peljali učitelje in učence šol iz biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje v Triglavski narodni park. Največja projektna aktivnost Kozjanskega parka pa je ureditev dva kilometra dolge interaktivne grajske poti Podsreda, ki bo povezala srednjeveški trg in grad Podsreda. S potjo bomo poskušali nagovoriti obiskovalce, da se na grad podajo peš in dobijo nova znanja o bogati biotski pestrosti okolice. Dela na grajski poti so trenutno v teku in se bodo zaključila do 8. oktobra 2019, ko bomo imeli tudi uradno odprtje poti, na katero vas že sedaj prijazno vabimo. Gradbena dela na poti so že zaključena. Vključevala so ureditev grajskega ribnika, razširitev poti na določenih delih, postavitve jeklene varovalne vrvi v dolžini 30 m na najnevarnejšem delu poti, postavitev 90 lesenih stopnic na najstrmejšem delu poti, postavitev štirih lesenih mostičkov, izdelavo kamnitih oblog struge prek poti idr. V tem mesecu bodo postavljene še dvojezične table s številnimi animacijskimi elementi in klopi. Pot bo imela 14 točk in devet animacij in obiskovalci si bodo lahko prebrali zanimivosti o poti ter se tudi preizkusili v svojem znanju. Izdali bomo tudi slovensko in angleško zgibanko o grajski poti.« (Jernej Šulc, foto: J. Š., arhiv Kozjanskega parka)

8. oktobra bodo uradno odprli prenovljeno pot na grad Podsreda.